

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Rejonowej K.-Północ w K. wniósł, działając na rzecz I. D., o unieważnienie oświadczenia woli zawarcia umowy pożyczki nr (...) zawartej w dniu 15 września 2011 roku pomiędzy (...) Bank SA a I. D.. Prokurator podniósł, że w chwili zawarcia umowy I. D. znajdowała się w stanie wyłączającym świadome lub swobodne powzięcie decyzji i wyrażenia woli. Prokurator wniósł także o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Bank (...) SA we W. wniósł o stwierdzenie niewłaściwości miejscowej, a następnie o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu (k. 81- 82). Pismem z dnia 12 listopada 2015 roku pozwany uznał powództwo o ustalenie nieważności umowy pożyczki z uwagi na jej zawarcie w stanie wyłączających świadome i swobodne powzięcie decyzji. Pozwany wyjaśnił, iż na podstawie opinii biegłego W. F. doręczonej mu w innej sprawie toczącej się między stronami powziął wiedzę o tym, że I. D. w dacie zawarcia umowy pożyczki pozostawała w stanie wyłączającym świadome i swobodne powzięcie i wyrażenie woli. Pozwany wniósł o nieobciążanie go kosztami procesu, gdyż załączona do pozwu opinia W. F. nie była kompletna, a pozwany uznał powództwo przy pierwszej czynności procesowej (k. 115).

Działająca w imieniu I. D. opiekun prawny B. P. oświadczyła, iż nie wstępuje do sprawy w charakterze powoda (k. 141).

Bezsporny jest następujący stan faktyczny:

I. D. zawarła w dniu 15 września 2011 roku z (...) Bank SA (obecnie (...) Bank (...) SA) umowę pożyczki nr (...).

W chwili zawarcia umowy I. D. znajdowała się w stanie nasilenia się objawów negatywnych schizofrenii – zaburzeń toku, zaburzeń krytycyzmu myślenia, zaburzeń myślenia przyczynowo-skutkowego, zaburzeń sfery wolicjonalnej, wynikających z zaburzeń krytycyzmu myślenia.

W wyniku wniosku wniesionego przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej K.-Północ w K. I. D. została ubezwłasnowolniona całkowicie. Orzeczenie stało się prawomocne 7 marca 2014 roku.

Sąd zważył co następuje:

Pozew zasługuje w całości na uwzględnienie

Legitymację formalną Prokuratora stanowi art. 7 k.p.c., zgodnie z którym prokurator może żądać wszczęcia postępowania w każdej sprawie, jak również wziąć udział w każdym toczącym się już postępowaniu, jeżeli według jego oceny wymaga tego ochrona praworządności, praw obywateli lub interesu społecznego. Stosownie do treści art. 56 § 1 k.p.c. osobę, na rzecz której prokurator wytoczył powództwo, sąd zawiadamia o tym, doręczając jej odpis pozwu. Osoba ta może wstąpić do sprawy w każdym jej stanie w charakterze powoda. Z uwagi na całkowite ubezwłasnowolnienie I. D. o wytoczeniu powództwa na jej rzecz zawiadomiono jej opiekuna prawnego, który nie wstąpił do udziału w sprawie.

Pozwany w piśmie z dnia 12 listopada 2015 roku uznał żądanie w całości. Zgodnie z art. 213 § 2 k.p.c. sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. W niniejszej sprawie uznanie powództwa, w ocenie Sądu, nie jest ani sprzeczne z prawem ani zasadami współżycia społecznego, nie zmierza też do obejścia prawa. Okoliczności stanu faktycznego nie były między stronami sporne, w związku z czym Sąd nie przeprowadzał postępowania dowodowego. Przedstawiona przez powoda dokumentacja, która stanowiła również podstawę do wystąpienia z wnioskiem o całkowite ubezwłasnowolnienie beneficjentki powództwa, wskazuje na silne zaburzenia psychiczne leczone od 1996 roku. I. D. była wielokrotnie hospitalizowana w szpitalu psychiatrycznym.

Zgodnie z art. 82 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Ustawodawca sam wskazuje

najbardziej typowe przykłady takich sytuacji jak choroba psychiczna, niedorozwój umysłowy albo inne, chociażby przemijające, zaburzenia czynności umysłowych.

Stan wyłączający świadomość to - najogólniej rzecz ujmując - brak rozeznania, niemożność rozumienia zachowań własnych i zachowań innych osób, niezdawanie sobie sprawy ze znaczenia i skutków własnego postępowania. Stan taki musi przy tym wynikać z przyczyny wewnętrznej, a więc ze stanu, w jakim znajduje się osoba składająca oświadczenie woli, a nie z okoliczności zewnętrznych, w jakich osoba ta się znalazła. Stan wyłączający świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli nie może być rozumiany dosłownie, wobec czego nie musi oznaczać całkowitego zniesienia świadomości i ustania czynności mózgu. Wystarczy istnienie takiego stanu, który oznacza brak rozeznania, niemożność rozumienia posunięć własnych i posunięć innych osób oraz niezdawanie sobie sprawy ze znaczenia i skutków własnego postępowania (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2006 r., sygn. akt: IV CSK 7/05).

I. D. zawarła umowę będąc w stanie nasilenia się objawów negatywnych schizofrenii, przez co znajdowała się w stanie wyłączającym świadome powzięcie decyzji i wyrażanie woli, duży wpływ na to miało zwłaszcza zaburzenie krytycznego myślenia oraz zaburzenia sfery wolicjonalnej.

W związku z powyższym Sąd na podstawie art. 189 k.p.c. oraz art. 82 k.c. ustalił, że umowa pożyczki z dnia 15 września 2015 roku nr (...) zawarta pomiędzy pozwanym (poprzednio (...) Bank SA) a I. D. jest nieważna.

W rozstrzygnięciu o kosztach Sąd przychylił się do wniosku pozwanego o zastosowanie art. 102 k.p.c. Pozwany uznał powództwo natychmiast po zapoznaniu się z opinią biegłego z innej sprawy dotyczącą stanu zdrowia I. D.. Podkreślić należy, że jedynie w powództwie o ustalenie wytoczonym przed sądem powszechnym można było w sposób jednoznaczny ustalić nieważności w/w umowy. Tylko uzyskanie wyroku ustalającego nieważność umowy zabezpieczenia we właściwy sposób interesy I. D., która obecnie została już ubezwłasnowolniona. B. jest osobą ubezwłasnowolnioną, ciężko chorą, niezaradną, nie potrafiącą dochodzić własnych praw, jej sprawność intelektualna określona została przez psychiatrę poniżej przeciętnej. Z tego względu Sąd odstąpił od obciążania stron kosztami procesu uznając, że zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony w świetle art. 102 k.p.c. właśnie z uwagi na sytuację beneficjentki powództwa.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w rep. C (4-5 lutego 2016 roku opieka nad dzieckiem S. Referenta),
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego;
3. kal. 14 dni lub z wpływem.

9 lutego 2016 roku